

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. maj 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Maj-Britt Skjoldan
Sagsnr.: 2012-0036-0075
Dok.: 412217

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 91 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 10. april 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Adelsteen (DF).

Morten Bødskov

/

Jens Teilberg Søndergaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 91 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes oplyse, om en eventuel afskaffelse af det danske retsforbehold kræver anvendelse af grundlovens § 20, idet Lissabontraktaten har udvidet det overstatslige retlige samarbejde.”

Svar:

1. Betydningen af retsforbeholdet i forhold til spørgsmålet om anvendelse af proceduren i grundlovens § 20 er omtalt under pkt. 3.3.3 i Justitsministeriets redegørelse af 6. oktober 1997 om visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Amsterdam-Traktaten (1997-redegørelsen) og pkt. 4.3.19 i Justitsministeriets redegørelse af 4. december 2007 for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Lissabon-Traktaten (2007-redegørelsen), der begge vedlægges.

2. Retsforbeholdet er nærmere fastlagt i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, hvorefter Danmark ikke deltager i vedtagelsen af retsakter med hjemmel i TEUFs tredje del, afsnit V, jf. protokollens artikel 1. Efter protokollens artikel 2 er sådanne retsakter endvidere hverken bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

Det indebærer, at Danmark hverken er bundet af bestemmelserne i TEUFs tredje del, afsnit V, af foranstaltninger vedtaget i henhold til afsnit V, af bestemmelser i internationale aftaler, som Unionen indgår i henhold til afsnit V, eller af afgørelser truffet af Domstolen om fortolkning af sådanne bestemmelser eller foranstaltninger eller foranstaltninger, der er ændret eller kan ændres i henhold til TEUFs tredje del, afsnit V. De omhandlede bestemmelser og foranstaltninger finder heller ikke anvendelse i Danmark.

Danmark kan efter protokollen om Danmarks stilling til enhver tid i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser meddele de andre medlemsstater, at det nuværende retsforbehold 1) opgives eller 2) erstattes af den såkaldte ”opt in”-ordning, jf. protokollens artikel 7 og 8.

3. Det er Justitsministeriets opfattelse, at det vil være nødvendigt at iagttage proceduren i grundlovens § 20, hvis Danmark opgiver retsforbeholdet. Det skyldes, at EU efter TEUFs tredje del, afsnit V, har overstatslige beføjelser til bl.a. at vedtage foranstaltninger med direkte virkning i forhold til

borgere mv. i medlemsstaterne.

En dansk beslutning om at anvende den omtalte ”opt in”-ordning vil indebære, at Danmark i forhold til hver enkelt retsakt får mulighed for selv at afgøre, om man vil være bundet af retsakten. Anvendelsen af ”opt in”-ordningen vil betyde, at Danmark kan deltage i foranstaltninger, der kan gøre det nødvendigt at iagttage proceduren efter grundlovens § 20. Det er Justitsministeriets opfattelse, at det vil være muligt at gennemføre denne § 20-procedure på det tidspunkt, hvor Danmark måtte beslutte generelt at tilslutte sig ”opt in”-ordningen.

Der henvises i øvrigt til de ovenfor under pkt. 1 nævnte redegørelser.